

ικρίωμα

Σάββατο, 22 Ιουνίου 2013

Σημασία

ικρί-ωμα, ατος, τό, σκαλωσιά, scaffold, IG12.374.67 (ικ-), Hsch. s.v. κατήλιψ.
Προσωρινή ξυλινή ή μεταλλική κατασκευή για το κτισίμο ή την επισκευή κτηριών. Υποστηρίζει ανθρώπους και υλικά να ανερχονται στο κτίσμα. Επιτρέπει σε τεχνίτες να μεταφέρουν και να τοποθετούν υλικά οικοδομών πχ. Τουβλά, λάσπη, χρωματά κλπ.

Ένα ικρίωμα μπορεί να στηθεί για να κάνει ορατές ορισμένες ενέργειες στο πλατύ κοίνο.
Πχ. Διαπομπευσεις, εκτελέσεις αλλά και παρελάσεις (τότε συνήθως λέγεται εξέδρα).

Μεταφορικά σημαίνει την θανατική ποινή. Βλ. αναφορά 1

Συνώνυμα

Κατήλιψ

(1755.) κατήλιψ· μεσόδημη· μεσότοιχον· δοκός, ἢ ὑπότονος βαστά-
ζουσα τὸν ὄροφον· οἱ δὲ ἰκρίωμα τὸ ἐν τῷ οἴκῳ· ὃ καὶ βέλτιον

Ησύχιος - Λεξικόν

Σκαλωσιά

Από την ΙΕ ρίζα σκλ απ' όπου το σκαλιζω, σκαπω, εκσκαφεας, σκαφος, σκαφη, scan scala scaffolder

Ένα είδος ικριωματος μεσα στη θαλασσα δημιουργουσε μια απλη προβλητα για να αραζουν τα πλοία. Αλλιως λεγεται σκάλα. Πβλ. φρασεις: το караβι κανει σκαλα στη Μήλο. Καπου σκάλωσε η υποθεση. Το σπιτι είναι ακομα στις σκαλωσιες, στα κλουπωματα, στα μετά.

Η σκαλα είναι η κλιμαξ. Η συναρτηση της με το σκαπτω πιθανον να οφειλεται στο γεγονος ότι οι πρωτες κλιμακες (σκάλες) σκαλιζονταν σε ένα επικλινες εδαφος για να διευκολυνουν την αναβαση.εικ 6

Κλιμαξ

κλιμαξ, -ακος, ή (κλίνω)

I. σκάλα (επειδή είναι πλάγια γερμένη), σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· ανεμόσκα-λα, πολιορκητική σκάλα, σε Θουκ., Ξεν.· κλίμακος προσαμβάσεις, σε Αισχύλ.· σκάλα πλοίου, σε Ευρ., Θεόκρ.

II σκελετός με εγκάρσια δοκάρια, πάνω στα οποία δένονταν άνθρωποι για βασανισμό, σε Αριστοφάνη

III. στον Σοφ., κλίμακες άμφίπλεχτοί, «συμπεπλεγμένες σκάλες», για να εκφράσει την εμπλοκή των μελών των παλαιστών μετα-συ τους.

IV. κλίμακα, δηλ. σταδιακή άνοδος από αγενέστερες εκφράσεις σε δυνατώτερες, Λατ. gradano, όπως το abut, evasit, erupit, του Κικερωνα

Εξέδρα

Άλλη η αρχαία σημασία της λέξης

έξέδρα, ή, αίθουσα ή στοά με εσοχές και τα καθίσματα, στα γυμνάσια, E.Or.1449 (anap.), Men.Kon.10, IPE12.182 (Olbia), IG 12(3).1091 (Melos), BGU931.26 (i A. D.), etc.; in the schools of Philosophers, Phld.Acad.Ind.p.100M., Str.17.1.8, Cic.Fin.5.2.4, Vitr.5.11.2; in a private house, Gal.14.18. 2. Βήμα η καθισμα υποροστα από το σπιτι. D.I.4.19: Λημόσιο Βήμα. Str.13.4.5.

Men.Kon.10, IPE12.182 (Olbia), IG 12(3).1091 (Melos), BGU931.26 (i A. D.), etc.; in the schools of Philosophers, Phld.Acad.Ind.p.100M., Str.17.1.8, Cic.Fin.5.2.4, Vitruv.5.11.2; in a private house, Gal.14.18. 2. βήμα η καθισμα μπροστα από το σπίτι, D.L.4.19; Δημόσιο βήμα, Str.13.4.5, D.Chr.28.2; belvedere, Nic.Dam.Fr.1J. 3. parlour or saloon, LXXEz.40.44, Cic. Orat.3.5.17, ND1.6.15, Vitruv.6.7.3, 7.3.4, POxy.912.13 (iii A.D.); Η αιθουσα στο θεατρο του Πομπηιου στη Ρωμη οπου συνεδριζε η συγκλητος, Plu. Brut.14, 17.

LSJ Liddel-Scott-Jones Greek - English Lexicon

Άλλη η μεσαιωνικη σημασια της λεξης

εξέδρα η' ξέδρα. Αποχωρητήριο: Περί αναγκαίου, ήγουν ξέδρας (Βακτ. αρχιερ. 137).

Κριαράς

Και άλλη η σημερινη σημασια

εξέδρα

1. η επίπεδη, υπερυψωμένη επιφάνεια πάνω σε ειδική κατασκευή με υποστυλώματα: στήθηκε ειδική από την οποία θα μιλούσε ο πρωθυπουργός || η εξέδρα των επισήμων για την παρέλαση || εξέδρα αντλήσεως πεψελαιίου (στη μέση τής Θάλασσας)
2. κλιμακωτή σειρά καθισμάτων που προορίζεται για θεατές, κυρ. σε στάδια. υποδρόμια κ.λπ.: ο αγώνας διεξάγεται μπροστά σε άδειες / γεμάτες εξέδρες
3. (συνεκδ.) το σύνολο των θεατών που κάθονται στην παραπάνω σειρά καθισμάτων: όλη η εξέδρα χειροκροτούσε τους παίκτες συν. κερκίδα. Στα αμφιθεατρα και τη Βουλη λεγονται έδρανα.

Εγκυκλοπαιδικά

Παλαιότερα τα κριώματα ήταν ξυλινα και συναρμολογούνταν με καρφιά.

Σήμερα τα οικοδομικά κριώματα είναι μεταλλικά. Συναρμολογούνται με ειδικούς συνδεσμούς.

Οι αρχαίοι Έλληνες εστηλιτεύαν, ανεσκολοπιζαν. Τους αρκούσε μια στήλη, κίλωνα, κίλων.

Οι βυζαντινοί εθεατριζαν στον υποδρομο ή διαπομπευαν με περιαγωγή στους κεντρικούς δρομους.

Οι δυτικοί του μεσαιώνα προτιμούσαν στατικές διαπομπεύσεις: κυφώνες, μπερλίνες και δημοσίες εκτελέσεις, σε πλατείες (πχ. Greve) . Το κριώμα τότε ήταν απαραίτητο για να διασφαλίζεται ότι το θυμά και οι ενεργείες εις βάρος του ήταν ορατές από ολό το πλήθος.

Ετυμολογία

Από το αρχαίο **ίκριον**

Ίκριον, τό, έν χρήσει κατά τό πλεϊστον ό πληθ. **Ίκρια**, τά "σανίδες: τό κατά την πρύμναν και πρῶραν σανίδωμα τό αποτελοῦν τό κατάστρωμα τῶν πλοίων, αἱ πλευραὶ τοῦ πλοίου ἢ αἱ σανίδες αἱ αποτελοῦσαι τό ἀνώτατον χειῶλος τῶν παρειῶν τοῦ πλοίου, "δοκοί": ἴσως δάνειον ἐκ τῆς Αἰγ.

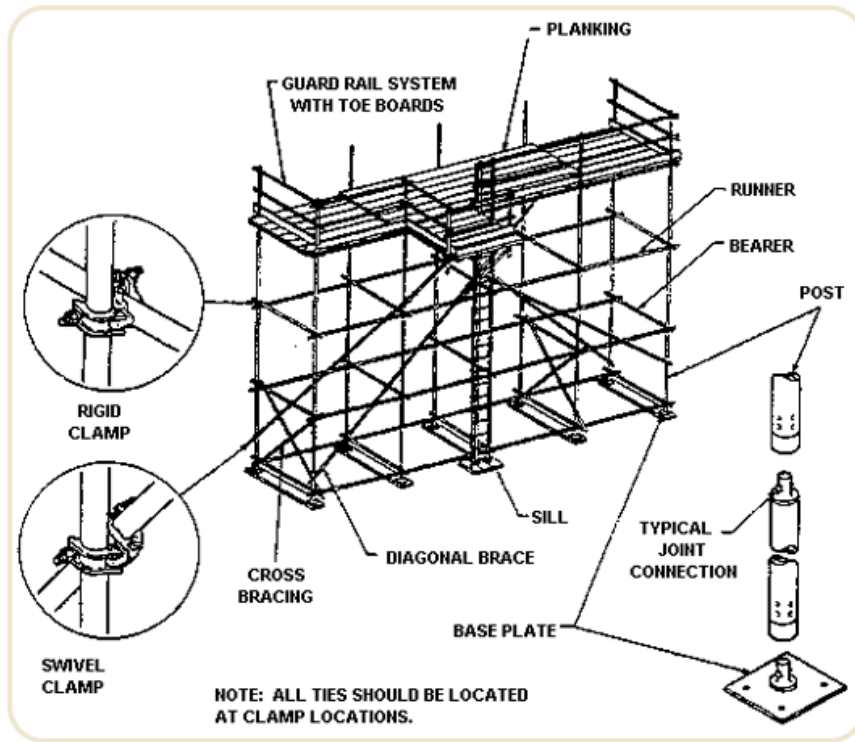
196

Εικόνες

1

**Σκαλωσιά (ικριωμα) αρχαιου Ελληνικου ναού
2**

Συγχονη σκαλωσιά (ικρίωμα)

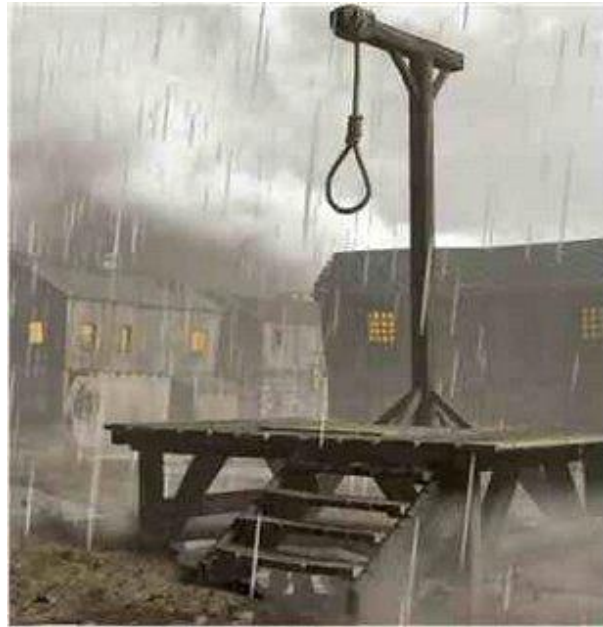
3

Ο Ευθύμιος Βλαχάβας σέρνεται από τους δημίους του για το **ικρίωμα**

4

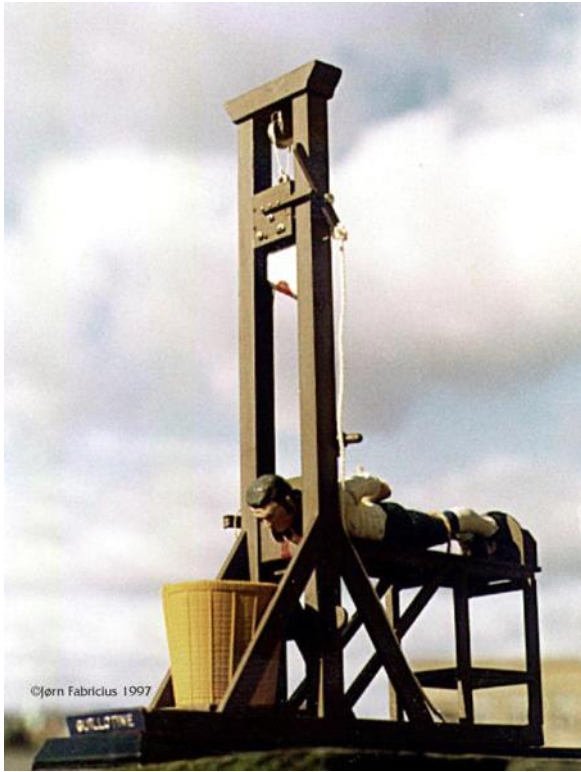

Το δαπεδο του κριματος ειχε καταπακτη που επετρεπε τον ευκολο απαγχονισμο. Η κασταπακτη ανοιγονταν απότομα και το βαρος του σωματος εσφιγγε τη θηλεια στο λαιμο του καταδικου.

Κριωμα για εκτελεση με απαγχονισμό

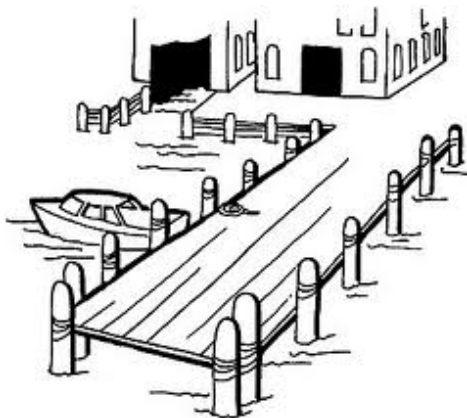
Ικρίωμα λαιμητομου -Διακρινεται και το καλαθι περισυλλογης κεφαλων.

6

Σκαλες σκαλισμενες στο βραχο.

7

Σκάλα = προβλήτα

Piazza esedra (dell' esedra) -Πλατεία της **εξεδρας** σημερα πλατεία Δημοκρατίας -Ρώμη

Ξενογλωσσα

Λατινικά

catafalicum (v. aussi catafalque) issu du croisement du lat. class. **fala** « tour de défense en bois » préf. d'orig. et du gr. **cata-**, sur le modèle de **catasta** (gr. κ α τ α σ τ α σ ι ς) « estrade où l'on expose les esclaves à vendre », cf. aussi *catalectus (v. châlît) (FEW t. 2, p. 487 b).

Ιταλικά

Ponteggio, esedra

Από το πατώ > πατημα

Piazza della Repubblica, fino alle Olimpiadi di Roma del 1960 piazza **Esedra** (come è ancora conosciuta localmente), è una piazza di Roma situata a poche centinaia di metri dalla stazione Termini, di fronte alle terme di Diocleziano. Dalla piazza parte una delle vie fondamentali della città, via Nazionale.

L'antico nome della piazza, ancora oggi molto comune, trae origine dalla grande **esedra** delle terme romane, il cui perimetro è ricalcato dal colonnato semicircolare della piazza. I portici che abbelliscono il piazzale furono edificati proprio in memoria degli antichi edifici che vi sorgevano: i palazzi porticati, risalenti al 1887-1898 sono opera di Gaetano Koch. Sulla piazza si affaccia la Basilica di Santa Maria degli Angeli e dei Martiri, ricavata da un'ala delle terme imperiali romane: Michelangelo ricavò dal tepidarium un'ala per l'ampia chiesa a croce greca.

escdra = gr. ΕΞΕΔΡΑ, della partic

ΕΞ per e ΕΔΡΑ sedile attinente a EZOMAI

seggo (v. Sedere).

Termine d'archeologia. Grande sala talora coperta, talora esposta al sole ed all'aria fornita all'intorno di sedili, annessa ad un ginnasio o ad una casa signorile, che serviva di luogo di conversazione, e più specialmente destinata a disputazioni filosofiche.

αγγλικά

scaffold (n.) mid-14c., "wooden framework used in building, etc., temporary structure for workmen to make walls," a shortening of an Old North French variant of Old French eschafaut "scaffold" (Modern French échafaud), probably altered (by influence of eschace "a prop, support") from chaffaut, from Vulgar Latin *catafalicum (see catafalque). Meaning "**platform for a hanging**" is from 1550s. Dutch schavot, German Schafott, Danish skafot are from French. As a verb from 1540s.

Γαλλικά

Échafaud

Construction provisoire, fixe ou mobile, dont les planchers superposés supportent à une certaine hauteur du sol les ouvriers et les matériaux, dans l'édification, la réparation, la peinture, la décoration des bâtiments.

Plate-forme en charpente, employée pour l'**exposition** et l'**exécution des condamnés**.

Αναφορές

1

Τὸ χυ-
νόμενον αἷμα, οἶονεὶ ἀρδεύον τὴν ιδέαν, γονιμοποιεῖ αὐτὴν, συμβαίνει δὲ εἰς τοὺς πολιτικούς διωγμούς ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς θρησκευτικούς, οἱ μάρτυρες τοῦ δόγματος κάμνουσιν αὐτὸ νὰ ριζοβολήσῃ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων· τὸ ἰκρίωμα, τὸ φοβερόν ἰκρίωμα μεταβάλλεται εἰς βωμὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ πᾶν πολιτικὸν θῦμα ἐπ'αὐτοῦ ἀναβιβαζόμενον, ὅσον ἄσημον καὶ ἂν ἦτο πρότερον, ἀμέσως μεταβάλλεται εἰς ἥρωα, καὶ διὰ στόματος φέρεται ὡς μάρτυρ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τυθεῖς, καὶ ἀντὶ νὰ κατακληροδοτήσῃ εἰς τὰ τέκνα του τὴν ἀτιμίαν τῆς καταδίκης, γίνεται αἰτία ἵνα περιχοσμῶνται ταῦτα τῇ αἴγλη δι' ἧς ἐστεφάνωται ἡ ἐκκοπεῖσα ἐκείνου κεφαλὴ. Ἡ ἱστορία ἐπιμαρτυρεῖ, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν
Ἀθήναις Β'. Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων
Συνελεύσεως.

Τεχνη

Piazza della **Scala** is a pedestrian central square of Milan, Italy, connected to the main square of Milan,

Piazza del Duomo, by the Galleria Vittorio Emanuele II passage. It is named after the renowned Teatro alla Scala opera house, which occupies the north-western side of the square.

Βιβλιογραφία

2040

Τίτλος: Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Συγγραφέας: ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ

Εκδότης: LAROUSSE - ΔΕΛΗΘΑΝΑΣΗΣ

Έτος: 1994

Συνδεσμοι

[Punishment in Ancient Athens](#)

ΑΣ2 Διαπόμπευση - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis Εκδοση της: 22/6/2013 5:01 μμ